

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/203/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4414223856
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4414223856.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Renáty Pátrovičovej a Mgr. Andrey Szombathovej - Polákovéj, v spore žalobcu: B. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX/XX, K. G., proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 13. októbra 2016 č. k. 5C/291/2014-100 a uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 9. januára 2017 č. k. 5C/291/2014-117, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Odvolací súd napadnuté uznesenie Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 09.01.2017 č. k. 5C/291/2014-117 **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi voči žalovanému nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 13.10.2016 č. k. 5C/291/2014-100 pri právnom posúdení podľa § 40 ods. 1 písm. c/ a j/, § 41 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z. z., o rozhodcovskom konaní platného a účinného do 31.12.2014, § 9 ods. 1, 2 a § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z., o spotrebiteľských úveroch platného a účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy, zrušil rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s., so sídlom Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava, pod sp. zn. SR 06122/14 zo dňa 21.10.2014, ktorý sa stal právoplatný dňa 19.12.2014 a vykonateľný dňa 22.12.2014.

2. O náhrade trov prvoinštančného konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 2 CSP s tým, že ich náhradu v celom rozsahu priznal žalobcovi, ktorý mal v konaní úspech. O výške týchto trov rozhodne vyšší súdny úradník po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

3. Vzhľadom k tomu, že žalobca, ako spotrebiteľ je od poplatkovej povinnosti v tomto konaní oslobodený (§ 4 ods. 2 písm. u/ zák. č. 71/1992 Zb.) súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť na svoj účet súdny poplatok v sume 331,50 eura za podanú žalobu v zmysle § 2 ods. 2 a položky 3c zákona o súdnych poplatkoch, resp. sadzobníka súdnych poplatkov.

4. Pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej, tak prvoinštančný súd uviedol, že žalobca ako účastník rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej doložky a tvrdí, že pri rozhodcovskom rozhodovaní došlo k porušeniu všeobecne záväzných predpisov v oblasti týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa. Zo samotného obsahu úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXX súd zistil, že touto zmluvou žalovaný poskytol žalobcovi spotrebiteľský úver v sume 200 eur za poplatok v sume 150 eur, pričom

takto požičané finančné prostriedky sa zaviazal žalobca vrátiť žalovanému v 10-mesačných splátkach á 35 eur za 1 mesiac.

5. Predmetná úverová zmluva neobsahuje údaje v zmysle § 9 ods. 2 písm. i/ o úrokovej sadzbe, v zmysle § 9 ods. 2 písm. j/ chýbajúca RPMN a aj celková čiastka, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť a v zmysle § 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 129/2010 Z. z., chýbajú údaje o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Príloha k zmluve o úvere sa síce v spise rozhodcovského spisu nachádza, avšak nie je zmluvnými stranami podpísaná a preto súd na jej obsah neprihliadal, ako na súčasť samotnej úverovej zmluvy. Vzhľadom na absenciu popísaných zákonných náležitostí rozhodcovský súd poskytnutý úver žalobcovi nevyhodnotil ako úver, ktorý je v rozpore s ust. § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z., t. j. ako úver bez úrokov a bez poplatkov. Naopak z výroku rozhodcovského rozsudku je zrejmé, že žalobca bol zaviazaný na úhradu poplatkov, ako aj úrokov z úveru.

6. Napadnutý rozhodcovský rozsudok podľa názoru súdu porušil všeobecne záväzné predpisy týkajúce sa ochrany práv spotrebiteľa, keď pri svojom rozhodovaní rozhodcovský súd dôsledne nevyhodnotil nárok žalovaného s prihliadnutím na obsah úverovej zmluvy a prípadné dôsledky absencie zákonných náležitostí zmluvy. Vzhľadom k uvedenému, súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní, vzhliadol dôvod pre zrušenie daného rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. j/ zák. č. 244/2002 Z. z.

7. Rozhodcovská zmluva, nachádzajúca sa v spisovom materiály na č.l. 45, napriek tomu, že bola uzatvorená popri úverovej zmluve samostatne, má charakter formulárovej zmluvy, ktorej obsah žalobca ovplyvniť nevedel. Obidve zmluvy boli podpísané dňa 11.05.2012. Žalobca v priebehu konania uviedol, že nevie, akú vôbec rozhodcovskú doložku podpísal, pretože nikto mu nič nevysvetľoval. Predmetná rozhodcovská doložka nemohla byť individuálne dojednaná, pretože bola pripravená vopred, tzv. formulárovou zmluvou, pričom spotrebiteľ nebol schopný ovplyvniť jej obsah. S poukazom na uvedené, súd prvej inštancie vzhliadol dôvod na zrušenie predmetného rozhodcovského rozsudku nielen podľa § 40 ods. 1 písm. j/, t. j. pre porušenie všeobecných záväzných predpisov, ale aj podľa § 40 ods. 1 písm. c/ cit. zák., t. j., že jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy, resp. že nedošlo k spoločnému prerokovaniu obsahu rozhodcovskej zmluvy.

8. Uznesením zo dňa 12.02.2016 č. k. 5C/291/2014-67 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 31.05.2016 č. k. 8Co/229/2016-85 bola odložená vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku, ktorý vydal Stály rozhodcovský súd dňa 21.10.2014 pod sp. zn. SR 06122/14 a to až do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 5C/291/2014 týkajúceho sa zrušenia predmetného rozhodcovského rozsudku.

9. Uznesením zo dňa 09.01.2017 č. k. 5C/291/2014-117 Okresný súd Nové Zámky s poukazom na obsah položky č. 3 a 20a Sadzobníka súdnych poplatkov uložil žalovanému povinnosť, aby v lehote 15 dní od doručenia uznesenia zaplatil na jeho účet súdne poplatky v sume 331,50 eura a v sume 3 eur.

10. Proti rozsudku súdu prvej inštancie vo veci samej podal včas odvolanie žalovaný, navrhujúc odvolaciemu súdu, aby podľa § 391 ods. 1 CSP rozsudok Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 13.10.2016 č. k. 5C/291/2014 zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň žiadal priznať úhradu trov konania, vrátane trov odvolacích, ktoré mu celkovo vznikli. Poukázal aj na obsah rozsudku OS Košice I zo dňa 21.06.2016 pod sp. zn. 19C/289/2014. Žalobca mal možnosť podľa rozhodcovskej zmluvy od nej odstúpiť v lehote 10 dní (čl. II. ods. 3 zmluvy), čo však neurobil. Z uvedeného je potom možné vyvrátiť tvrdenia žalobcu o nútenom a ľstivom prinútení pristúpiť k rozhodcovskej zmluve. Ak záväzkový vzťah vznikol pred 01.06.2014, odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi sa riadila podľa predpisov účinných do 31.05.2014. Obmedzenie výšky výplaty sa v danom prípade vzhľadom na dátum poskytnutia úveru žalobcovi (t. j. pred 31.05.2014) nemôže aplikovať.

11. V danom prípade bola rozhodcovská zmluva medzi stranami tohto sporu uzatvorená na samostatnom liste papiera, oddelene od samotnej úverovej zmluvy. Prípustnosť rozhodcovského konania v spotrebiteľských sporoch jednoznačne vyplýva aj z odporúčania Komisie č. 98/257/ES o zásadách použiteľných na orgány zodpovedné za mimosúdne riešenie spotrebiteľských sporov.

12. Rozhodcovská zmluva v danom prípade dohodnutá medzi stranami tohto sporu je tzv. nevýhradnou rozhodcovskou zmluvou, čo umožňuje každej zmluvnej strane domáhať sa ochrany svojich práv, buď prostredníctvom rozhodcovského alebo súdneho konania.

Pri rozhodcovskom rozsudku ide o súkromnoprávny kvalifikovaný záväzok, ktorý nemožno porovnávať s judikovaným právom vo forme rozsudku všeobecného súdu.

13. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že s poukazom na ust. § 387 ods. 1 CSP navrhuje rozsudok Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 13.10.2016 č. k. 5C/291/2014 ako vecne správny potvrdiť, nakoľko súd prvej inštancie zistil vo veci úplne skutkový stav, na základe ktorého dospel aj k správny skutkovým zisteniam s následným správny právny posúdením prejednávanej veci.

14. Žalovaný vo vyjadrení na písomné vyjadrenie žalobcu k jeho odvolaniu uviedol, že sa plne stotožňuje so svojim odvolaním zo dňa 18.11.2016 a navrhuje rozhodnúť v zmysle uplatneného odvolacieho petitu, t. j. napadnutý rozsudok zrušiť, vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a priznať náhradu všetkých trov, ktoré mu v súvislosti s týmto konaním vznikli.

15. Včas podaným odvolaním (sťažnosťou) žalovaný napadol aj uznesenie Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 09.01.2017 č. k. 5C/291/2014-117, ktorým mu bola vynútená poplatková povinnosť spolu v sume 334,50 eura (331,50 eura + 3 eurá) podľa položky č. 3c a 20a Sadzobníka súdnych poplatkov za ním podané odvolanie vo veci samej.

16. Uviedol, že sa nestotožňuje s vyrubeným súdnym poplatkom v sume 331,50 eura za podané odvolanie podľa položky č. 3c, pretože táto položka sa nevzťahuje na odvolacie konanie. Je toho názoru, že súd prvej inštancie mal v danom prípade správne vyrubiť súdny poplatok za odvolanie v sume 99,50 eura, a nie v sume 331,50 eura.

17. Preto navrhuje zmenu napadnutého uznesenia tak, že celková suma za odvolanie má byť vyčíslená 99,50 eura.

18. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal obidve žalovaným napadnuté prvoinštančné rozhodnutia (rozsudok a uznesenie) procesným postupom podľa § 378 ods. 1 § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) dospejúc následne k tomu záveru, že ani jedno z podaných odvolaní žalovaného nie je dôvodné.

19. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku ďalšie dôvody.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 220 ods. 2 veta tretia CSP súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 234 ods. 2 CSP ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Podľa § 52 ods. 2 veta prvá Obč. zák., ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom.

20. V danom prípade pokiaľ ide o napadnutý prvoinštančný rozsudok zo dňa 13.10.2016 č. k. 5C/291/2014-100, tak súd prvej inštancie rozhodujúci o podanej žalobe žalobcu v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, ktorý následne aj správne posúdil podľa príslušných ustanovení hmotnoprávnych predpisov. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a v ďalšom odkazuje na rozsah a predovšetkým obsah odôvodnenia napadnutého rozsudku, s ktorým sa stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP).

21. Na podporu správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd poznamenáva, že pokiaľ ide o rozhodcovskú zmluvu, resp. doložku, ktorá mala založiť právomoc rozhodcovského súdu, a to aj napriek tej skutočnosti, že bola uzatvorená samostatne, popri zmluve o úvere, tak jednoznačne vykazuje charakter formulárovej zmluvy, ktorej samotný obsah žalobca nevedel ovplyvniť dopredu, pričom z jeho výpovede možno ustáliť aj to, že nevedel, čo vlastne podpisuje. Rozhodcovská zmluva dojednaná týmto spôsobom postráda podľa názoru odvolacieho súdu charakter „individuálnosti“ a to aj napriek tomu, že žalobca mal možnosť takúto zmluvu nepodpísať, čím by sa zrejme vyhol založeniu právomoci rozhodcovského súdu. Pri konštatovaní uvedeného, súd prvej inštancie vyvodil z právneho hľadiska správny záver v tom smere, že predmetný rozsudok rozhodcovského súdu, tak ako je bližšie špecifikovaný v rámci výroku napadnutého rozsudku zrušil podľa § 40 ods. 1 písm. c/ zák. č. 244/2002 Z. z.

22. Odvolací súd sa stotožňuje aj s konštatovaním prvoinštančného súdu v tom zmysle, že dôvod na zrušenie predmetného rozsudku rozhodcovského súdu vyvstal aj s poukazom na ust. § 40 ods. 1 písm. j/ zák. č. 244/2002 Z. z., nakoľko tento po obsahovej stránke nevenoval náležitú pozornosť uzatvorenej zmluve o úvere medzi stranami sporu dňa 20.04.2012, čo znamená, že táto zmluva vykazuje nedostatky podľa § 9 ods. 2 písm. i/, j/ a k) zák. č. 129/2010 Z. z., v dôsledku čoho je potrebné úverovú zmluvu zo dňa 20.04.2012 považovať podľa § 11 ods. 1 tohto zákona za zmluvu bez úrokov a poplatkov. Tým, že rozhodcovský súd v danom smere nepostupoval, zavdal dôvod pre zrušenie svojho rozsudku zo dňa 21.10.2014 sp. zn. SR 06122/14 aj podľa § 40 ods. 1 písm. j/ zák. č. 244/2002 Z. z., t. j. pre porušenie všeobecne záväzných predpisov na ochranu práv spotrebiteľa.

Odvolací súd aj napriek tvrdeniu žalovaného, ktoré prezentoval vo svojom odvolaní v tom smere, že žalobca mohol podľa čl. II. ods. 3 od rozhodcovskej zmluvy odstúpiť, čo ale neurobil, naďalej zastáva názor o popretí individuálneho prvku pri uzatváraní tejto zmluvy, čo sa v konečnom dôsledku prejavilo v tom, že žalobca ako spotrebiteľ obsah zmluvy ovplyvniť nemohol. Mal možnosť úverovú zmluvu a aj rozhodcovskú zmluvu v ten istý deň podpísať a čerpať úver, alebo rozhodcovskú zmluvu spolu s úverovou zmluvou v ten istý deň nepodpísať a tým sa vlastne vzdať možnosti poskytnutia a zároveň aj čerpania úveru.

23. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu v danej veci zahŕňa tak hmotnoprávnu, ako aj procesnú oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom na hmotné právo, ale aj zákonnosť konania, z ktorého napadnuté rozhodnutie vzišlo.

24. S poukazom na uvedené dôvody odvolací súd dospel k záveru o vecnej správnosti napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, keď všetky argumenty odvolateľa prezentované v jeho odvolaní vyhodnotil ako nedôvodné, a preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

25. Pokiaľ ide o odvolanie žalovaného smerujúce voči prvoinštančnému uzneseniu o vyrubení poplatkovej povinnosti v sume 331,50 eura pre žalovaného na ním podané odvolanie vo veci samej, tak odvolací súd procesným postupom podľa § 387 ods. 1 CSP, ako vecne správne potvrdil aj toto uznesenie.

26. V danom prípade nie je možné akceptovať odvolací dôvod žalovaného, podľa ktorého by mal byť súdny poplatok za odvolanie v danej veci určený vo výške 99,50 eura, pretože položka č. 3c sa na odvolacie konanie nevzťahuje. Pokiaľ ide o položku 3c Sadzobníka súdnych poplatkov, tak ide o položku, pri ktorej je stanovená osobitná sadzba platná tak pre prvoinštančné, ako aj odvolacie konanie, t. j. v sume 331,50 eura. Vzhľadom na existenciu osobitnej sadzby potom nie je možný ten postup, ktorého sa v rámci svojho odvolania domáha žalovaný, t. j. podľa položky 1 písm. c/ Sadzobníka súdnych poplatkov s následným zaplatením súdneho poplatku 99,50 eura za podané odvolanie.

27. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP s tým, že úspešnému žalobcovi v tomto konaní voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko žalobca si žiadne odvolacie trovy neuplatnil, resp. mu nevznikli.

28. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).